

CERCUL „TABITA” – PRIMA ORGANIZAȚIE DE CARITATE A ADVENTIȘTILOR DE ZIU A ȘAPTEA DIN ROMÂNIA

Dr. Daniel-Adrian NEAGU
*Șef birou redacție, Editura Viață și Sănătate,
aadineagu@hotmail.com*

ABSTRACT: Tabita Circle - The First Charity Organization of Seventh-day Adventists in Romania.

Immediately after the establishment of the Romanian Union of the Adventist Church, it was decided to set up a charitable association at the level of each local community called the *Tabitha Circle*. It was composed exclusively of women and was also open to those who were not members of the Adventist Church. The association invited girls and women to get involved in making clothes or items which they then sold for charity or donated to the poor. The Tabitha Circle was not only a charitable association but also a place where women could socialise and where they felt encouraged and valued. Through their selfless acts of kindness, many prejudices that people had about the Adventist Church were removed.

Keywords: *charitable association, Adventist, Romanian Union, church, poor, women, girls, kindness, freedom.*

Despre începuturi

Creștinismul, datorită descendenței lui din Isus Hristos, este prin excelență o religie a iubirii. Chiar dacă istoria lui a fost pătată uneori cu exemple negative, chiar dacă ura și vrajba au reușit să vorbească mai tare decât iubirea și iertarea, afirmațiile Scripturii sunt totuși fără echivoc - „cine nu iubește nu a cunoscut pe Dumnezeu pentru că Dumnezeu este dragoste.” (1 Ioan 4:8)

Adventiștii de ziua a șaptea își au originea în mișcarea de redeșteptare spirituală inițiată de William Miller în perioada 1831 – 1844. Deși s-au organizat oficial abia în anul 1863, totuși existența unui grup de credincioși care respectau aceiași set de principii biblice poate fi observată imediat după

dezamăgirea din octombrie 1844. Cu toate că la început au fost preocupați de înțelegerea corectă a teologiei biblice, au conștientizat în scurt timp că, fără latura practică, teoria evangheliei nu folosește la nimic. Treptat, adventiștii de ziua a șaptea vor dezvolta o rețea de școli, de instituții medicale și sociale ce se va răspândi în lumea întreagă, vor înțelege importanța prevenției și a unui stil de viață sănătos, reușind astfel să influențeze în bine viața multor oameni.

În anul 1854, Marta Byngton (după căsătorie Marta Amadon) a înființat prima școală primară din istoria Bisericii Adventiste. Apoi, tot ea, în luna martie a anului 1871, împreună cu alte șapte femei, a pus bazele *Societății Mamelor* (Maternal Society) în scopul de a oferi hrană, haine și bani pentru membrii săraci și pentru elevii care doreau să urmeze un colegiu. Trei ani mai târziu, societatea își va schimba denumirea în *Asociația de Binefacere „Dorca”*¹. Aceasta cuprindea mai mult de douăzeci de femei singure sau căsătorite, care se întâlneau regulat pentru a coase și a pregăti pachete cu mâncare pentru săraci și pentru a face și alte planuri de ajutorare a văduvelor, a orfanilor și a persoanelor nevoiașe din zona unde locuiau. Prima președintă a acestei asociații a fost tot Marta Amadon.

Modelul acesta de asociație pentru ajutorarea celor în nevoie a fost apoi preluat de bisericile adventiste din lumea întreagă și chiar dacă multe detalii nu mai sunt exact cum au fost atunci, el s-a păstrat totuși până astăzi.

Activitatea Asociației „Tabita” în România

În România, învățăturile de credință ale Bisericii Adventiste au fost predicate încă din anul 1870, dar abia în anul 1920 a fost înființată Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste. Atunci s-a decis să se facă demersurile necesare pentru a se putea deschide în România o editură, o școală pentru pregătirea slujitorilor bisericii și chiar un spital. Din păcate, din cele trei puncte, nu s-au putut realiza decât primele două.

În ce privește activitatea de binefacere, *Curierul Misionar*, revista oficială a bisericii din România, pomenea încă din anul 1923 despre „Activitatea Cercului Tabita”², iar un an mai târziu, în ultimul număr din anul

1 Dorca, sau Tabita, a fost numele unei femei din biserica primară care s-a remarcat printr-un extraordinar spirit de dărnicie și întrajutorare. Putem găsi câteva referințe despre viața ei în Faptele apostolilor, cap. 9.

2 „Activitatea Cercului Tabita”, *Curierul misionar*, Anul III, nr. 6, pp. 90-92.

1924, au fost publicate „Organizația și Statutele Cercului.”³ Documentul este foarte important și merită o analiză atentă pentru că el descoperă principiile care au stat la baza lucrării de caritate a adventiștilor de ziua a șaptea din România.

Astfel, din statut, aflăm că scopurile înființării acestui cerc erau următoarele: „de a veni în ajutorul persoanelor sărace”, de a „statornici raporturile creștinești între membrele Comunității Evanghelice Adventiste” și în mod poate neașteptat, „pentru a contribui la întreținerea și înfrumusețarea locului de adunare.”⁴

Asociația urma să fie condusă de un comitet din care făceau parte o doamnă președintă, o vice-președintă, o secretară, o casieră, o instructoră și alte câteva persoane. Acest comitet trebuia ales anual, iar alegerile se făceau în luna decembrie.

Statutul spunea că din acest cerc puteau face parte „doar persoane de sex feminin” începând cu vârsta de 12 ani, indiferent dacă erau căsătorite sau nu. Totodată se specifica faptul că fiecare cerc putea avea și „membre pasive” - persoane care nu erau membre ale Bisericii Adventiste și care nu puteau fi alese în funcții de conducere, dar puteau participa la toate întâlnirile și activitățile locale fără nicio restricție. Persoanele care făceau parte din această asociație se puteau retrage la cerere sau chiar puteau fi excluse dacă aveau un comportament „în opoziție cu regulile Cercului și cu principiile Evangheliei.”⁵ Un alt element interesant era legat de faptul că secretara și casiera trebuiau să pregătească trimestrial un raport legat de activitățile și cheltuielile Cercului care urma să fie prezentat la întâlnirea trimestrială la care erau invitate toate persoanele care făceau parte din cercul respectiv.

Statutul mai preciza că „toate membrele care cunosc lucrul de mână: cusutul, tricotatul, croșetatul etc. vor executa mutual asemenea lucrări de mână pentru îndeplinirea scopului... Totodată cele ce nu știu vor căuta a se face folositoare prin alte servicii în Adunare, învățând totodată lucrul de mână de la cele ce îl știu.”⁶

Legat de fondurile cercului, acestea veneau din trei surse. Astfel, fiecare persoană care dorea să intre în asociație plătea o contribuție de 5 lei, apoi la toate adunările generale ale cercului trebuia să pună la colectă

3 Cercul „Tabita”, *Curierul misionar*, Anul IV, nr. 6, pp. 88-90.

4 Idem, p. 88.

5 Idem, p. 89.

6 Idem., p. 90.

minimum un leu. O a doua sursă de venituri o reprezenta donațiile benevole ale membrilor, iar a treia sursă de finanțare era vânzarea produselor executate de membrele cercului.

Pentru persoanele care doreau să lucreze, dar nu își puteau permite să cumpere material exista posibilitatea ca acesta să fie cumpărat din fondurile cercului.

Se poate observa deci că aceste mici asociații locale depășeau granițele confesiunii religioase unde fuseseră înființate, fiind o punte de legătură între biserică și societate, pe de-o parte prin ajutorarea persoanelor nevoiașe din comunitatea locală și pe de altă parte prin invitarea celor ce nu împărtășeau aceeași credință religioasă să li se alăture în acest demers.

Lucrul aceasta este evident și din primul articol menționat, cel apărut încă din 1923. Articolul era de fapt o scenetă, ce urma probabil să fie prezentată pe roluri în cadrul unui serviciu liturgic pentru încurajarea comunităților de credință să înființeze și în biserica lor cercul Tabita. Cele trei personaje ale scenetei sunt Marioara, Ecaterina - mama Marioarei - și Lenuța. Intriga este destul de simplă: Marioara o roagă pe mama ei să o lase să meargă împreună cu Lenuța, verișoara ei, la „Societatea Tabita” ca să lucreze ceva pentru ajutorarea celor în nevoie. Mama, ce pare a fi o persoană din înalta societate, este foarte deranjată de rugămintea ei și îi interzice să meargă, după care închide ușa și pleacă să rezolve niște „afaceri” în oraș. După plecarea ei, Marioara începe să lucreze la un ciorap, timp în care primește vizita verișoarei ei. Marioara este bucuroasă să discute din Biblie cu Lenuța în timp ce lucrează la ciorapul primit de la Societatea Tabita. Între timp se întoarce și mama Marioarei, care este foarte furioasă că fata ei, pe care voia să o pregătească pentru înalta societate, se îndeletnicea cu munca de jos, dar fetele îi explică scopul acestei societăți în așa fel încât ea decide la final nu doar să o lase pe Marioara să participe, ci să devină și ea membră a societății Tabita. Fără a insista asupra tuturor detaliilor, nu putem să nu observăm același principiu enunțat și în statut, că Tabita era nu doar pentru membrii Bisericii Adventiste, ci pentru toți cei ce doreau să se implice în ajutorarea semenilor lor. Un lucru demn de remarcat sunt replicile Lenuței, care, în încercarea de a o convinge pe mătușa ei, afirmă: „El [Hristos] a pecetluit prin sângele Său o religiune care, prin puterea ei înnobilitoare, ne dă nouă, femeilor, adevărata valoare; ne dă drepturi și ne dă datorii, care ne fac să fim pe picior de egalitate cu bărbații”, apoi continuă: „Oricare femeie care ajunge la noblețea ei [a Tabitei] este necesară pentru omenire, și chiar dacă

în mormânt ajunge, ea trebuie să iasă de acolo, căci lumea va pieri fără ea. Femeile creștine nu mor niciodată.”⁷ Este o declarație destul de surprinzătoare pentru o revistă confesională din anul 1923 adresată unei comunități religioase în care majoritatea femeilor erau casnice și cu cel mult patru clase primare. Faptul că multora dintre ele li se oferise un rol activ în activitatea bisericii locale, împreună cu observația că printre primele generații de elevi din cadrul școlii adventiste de la Focșani întâlnim și nume de fete arată că adventiștii de ziua a șaptea din România credeau cu seriozitate lucrurile afirmate în articol.

Trimiteri la Cercul Tabita vor apărea cu consecvență în articolele revistei *Curierul misionar*, dovedind că acest model de asociație de caritate funcționa destul de eficient la nivelul bisericilor locale. Pastorul Petre Herman afirma într-un articol din *Curierul misionar*: „În uniunea noastră avem o mulțime de Cercuri Tabita. Cele mai multe din acestea le găsim în comunitățile orașelor, săvârșind o lucrare bună.”⁸

Pentru a încuraja și mai mult organizarea acestor asociații de caritate, s-a sugerat ca la nivelul bisericii locale să existe un program special, ce se desfășura de obicei în a treia sâmbătă din lună, după-amiaza, programul fiind numit „ora Tabita”⁹.

Există chiar un raport de activitate centralizat pentru toate bisericile adventiste din România legat de activitatea acestei asociații pentru al doilea trimestru al anului 1934. Din raport se poate observa că la nivelul întregii țări existau 1222 de persoane care făceau parte din cercurile Tabita, ale cărei fonduri și active erau în valoare de 156 428 lei. Din același raport aflăm că în 78 de biserici locale fusese organizată în mod regulat „ora Tabita.”¹⁰ Trebuie să spunem că, la finalul anului 1934, numărul membrilor adventiști ajunsese la 14 864, iar ei se închinau în fiecare sâmbătă în 471 de biserici, răspândite în toate zonele României.¹¹

Aceste acțiuni hotărâte pentru ajutorarea celor în nevoie nu puteau rămâne fără reacții din partea autorităților locale și a presei. Astfel pastorul

7 *Curierul misionar*, Anul III, nr. 6, pp. 92.

8 Petre Herman, „Lucrarea Cercului Tabita”, *Curierul misionar*, anul XIII, nr. 1, p. 14

9 Pentru desfășurarea acestui program erau oferite resurse în revista oficială a bisericii: vezi, de exemplu, articolul „Ora Tabita din luna mai”, *Curierul misionar*, anul XIII, nr. 5, p. 79

10 Raportul complet poate fi găsit în *Curierul misionar*, anul XIV, nr. 11, p. 164

11 Vezi *Adventist Yearbook of the Seventh-day Adventist Denomination – 1935, Review and Herald Publishing Association, Takoma Parc.*

Ioan Reit relatează într-un articol din *Curierul misionar* despre acțiunile de caritate organizate de Biserica Adventistă în zona de vest a României și în Maramureș. Iată ce spune el: „În fiecare din comunitățile noastre de la oraș s-au organizat cercuri ale femeilor creștine adventiste de ziua a șaptea sub numele de „Tabita”, pentru ajutorarea celor săraci. Astfel de cercuri sunt acum în comunitățile: Timișoara, Arad, Oradea, Satu-Mare, Baia-Mare, Lugoj etc.”¹² Apoi autorul citează un articol publicat în ziarul *Viața Maramureșului* pe 21 ianuarie 1933 în care se spunea: „Advențiștii împart ajutoare în satele din Maramureș... În zilele acestea a sosit din Timișoara în Maramureș Ioan Reit... Dânsul este membru al unei asociațiuni mondiale antialcooliste și a ținut peste tot conferințe morale și antialcoolice, apoi celor săraci le-a împărțit porumb, alimente, haine etc.”¹³

Faptul că activitatea de caritate a Bisericii Adventiste din România nu a rămas neobservată de presa laică este o dovadă că bunățatea poate deschide porți de acceptare și înțelegere reciprocă.

Până la începerea celui de-Al Doilea Război Mondial, activitatea cercurilor „Tabita” se va extinde în aproape toate bisericile adventiste de ziua a șaptea din România. Revista *Curierul misionar* prezenta în mod frecvent știri și imagini despre activitatea de binefacere susținută de aceste asociații, ceea ce dovedea că ele erau un mijloc eficient prin care biserica locală se implica în slujirea comunității.

Concluzii

Deși în mic număr și dispunând de mijloace financiare destul de reduse, advențiștii de ziua a șaptea vor continua să se implice în ajutorarea celor nevoiași, atât din biserică, dar mai ales din comunitatea din jurul bisericii. Așa cum am văzut, așa-numitele „cercuri Tabita” erau asociații locale deschise oricui dorea să-i ajute pe cei în nevoie, indiferent de mijloacele pe care le avea la dispoziție. Această formă de întraajutorare a făcut ca mulți oameni să renunțe la prejudecățile față de advențiști și chiar să le fie favorabili.

Ca o dovadă că misiunea aceasta este încă importantă pentru Biserica Adventistă din România amintim doar că Asociația Tabita continuă

12 Ioan Reit, „Opere de binefacere”, *Curierul misionar*, anul XIV, nr. 11, p.172

13 Autorul indică la final sursa *Viața Maramureșului*, 21 ianuarie 1933 – Ioan Reit, „Opere de binefacere”, *Curierul misionar*, anul XIV, nr. 11, p.172

încă să existe în multe comunități adventiste.¹⁴ Chiar dacă metodele de lucru au trebuit să fie adaptate situațiilor de azi, deschiderea de a ajuta pe toți cei care au nevoie, împreună cu toți cei care au dispoziția să o facă rămâne încă nota dominantă a acestei asociații. O dovadă în plus că iubirea rămâne o limbă pe care toți o pot vorbi și înțelege.

Bibliografie selectivă:

Publicații

- Adventist Yearbook of the Seventh-day Adventist Denomination – 1935, Review and Herald Publishing Association, Takoma Parc
- *Curierul misionar*, anii 1914 – 1942
- Lucrări științifice
- FITZAI Corneliu-Ghiocel, *Mișcarea Adventistă de Ziua a Șaptea din România*, Clever Books, 2009.
- NEAGU Daniel-Adrian, *Istoria Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România și impactul ei asupra societății românești 1870 – 1932*, teză de doctorat susținută în anul 2013 la Facultatea de Istorie a Universității din București, nepublicată.
- OLSEN M. Ellsworth, *The History of Origin and Progress of Seventh-day Adventist*, Review and Herald PA, Washington D. C., 1925.
- SCHWARZ R. W., *Light Bearers to the Remnant*, Pacific Press Publishing Association, Mountain View, California, 1979.

14 Vezi *Manualul Bisericii*, ediția a XIII-a, Editura Viață și Sănătate, Pantelimon, 2022, p. 132